

Prezes Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Krasnodębska-Tomkiel

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

DDK-0851- /11/MBM

Warszawa, .01.2011

Pan
John Dalli
Komisarz UE ds. Zdrowia i Polityki Konsumenckiej
B-1049 Bruksela

Na podstawie art. 21 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie prawa w zakresie ochrony konsumentów (Dz.Urz. WE Nr L 364/1) przekazuję w załączeniu przygotowane przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w oparciu o przedstawione przez Komisję Europejską wskazówki, sprawozdanie ze stosowania niniejszego rozporządzenia.

Uchwalone 27 października 2004 r. rozporządzenie WE nr 2006/2004 ustanowiło współpracę między organami państw członkowskich UE odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów (*Consumer Protection Cooperation – CPC*). Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest jednolitym organem łącznikowym, odpowiedzialnym za koordynację wykonywania przedmiotowego rozporządzenia w Polsce.

- **Organy**

W przypadku Polski jednolitym organem łącznikowym (SLO) jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, natomiast organami właściwymi (CA) są Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego oraz Główny Inspektor Farmaceutyczny.

Kompetencje **Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.), zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności:

- 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone;
- 2) naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji;
- 3) nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji.

Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.

Podstawową formą prowadzonych przez Polskę działań mających na celu eliminację z rynku negatywnych zjawisk naruszających interesy konsumentów jest prowadzenie postępowań administracyjnych.

Postępowanie wyjaśniające Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej Prezes Urzędu) wszczyna jeżeli okoliczności wskazują na możliwość naruszenia przepisów ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w sprawach dotyczących określonej gałęzi gospodarki, w sprawach dotyczących ochrony interesów konsumentów oraz w innych przypadkach, gdy ustawa tak stanowi.

Postępowanie wyjaśniające może mieć na celu w szczególności wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz ustalenie, czy miało miejsce naruszenie chronionych prawem interesów konsumentów uzasadniające podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach.

Prezes Urzędu może również wszcząć postępowanie w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W trakcie powyższych postępowań przedsiębiorcy są obowiązani do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu. Ponadto każdy ma prawo składania na piśmie - z własnej inicjatywy lub na prośbę Prezesa Urzędu - wyjaśnień dotyczących istotnych okoliczności sprawy.

Kończąc postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania,

jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W powyższej decyzji, Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w celu zapewnienia wykonania nakazu, w szczególności zobowiązać przedsiębiorcę do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji. Może również nakazać publikację decyzji w całości lub w części na koszt przedsiębiorcy.

Nie wydaje się powyższej decyzji, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. W takim przypadku Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

Jeżeli natomiast w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione - na podstawie okoliczności sprawy lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania - że przedsiębiorca stosuje praktykę, naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane stosowanie takie praktyki, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań. W decyzji tej Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań. W decyzji nakładającej obowiązek wykonania zobowiązań Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.

Należy zwrócić uwagę, że Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Prezes Urzędu może również nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu bądź udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji.

W przypadku, gdy przedsiębiorca nie osiągnął przychodu w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, Prezes Urzędu może ustalić karę pieniężną w wysokości do dwustukrotności przeciętnego wynagrodzenia.

Prezes Urzędu może także nałożyć na przedsiębiorców, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 10.000 euro za każdy dzień zwłoki w wykonaniu ww. decyzji oraz wyroków sądowych w sprawach z zakresu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Karę pieniężną nakłada się, licząc od daty wskazanej w decyzji.

Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć na osobę pełniącą funkcję kierowniczą lub wchodzącą w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy karę

pieniężną w wysokości do pięćdziesięciokrotności przeciętnego wynagrodzenia, jeżeli osoba ta umyślnie albo nieumyślnie nie wykonała ww. decyzji lub wyroków lub nie udzieliła informacji lub udzieliła nierzetelnych lub wprowadzających w błąd informacji żądanych przez Prezesa Urzędu.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji stoi na straży wolności słowa w radiu i telewizji, samodzielności nadawców i interesów odbiorców oraz zapewnia otwarty i pluralistyczny charakter radiofonii i telewizji. Do zadań Krajowej Rady należy w szczególności:

- 1) projektowanie w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji;
- 2) określanie, w granicach upoważnień ustawowych, warunków prowadzenia działalności przez nadawców;
- 3) podejmowanie rozstrzygnięć w sprawach koncesji na rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów;
- 4) uznawanie za nadawcę społecznego lub odbieranie tego przymiotu;
- 5) sprawowanie kontroli działalności nadawców;
- 6) organizowanie badań treści i odbioru programów radiowych i telewizyjnych;
- 7) ustalanie wysokości opłat za udzielenie koncesji oraz wpis do rejestru;
- 8) ustalanie wysokości opłat abonamentowych;
- 9) opiniowanie projektów aktów ustawodawczych oraz umów międzynarodowych dotyczących radiofonii i telewizji;
- 10) inicjowanie postępu naukowo-technicznego i kształcenia kadr w dziedzinie radiofonii i telewizji;
- 11) organizowanie i inicjowanie współpracy z zagranicą w dziedzinie radiofonii i telewizji;
- 12) współpraca z właściwymi organizacjami i instytucjami w zakresie ochrony praw autorskich, praw wykonawców, praw producentów oraz nadawców programów radiowych i telewizyjnych;
- 13) przeprowadzanie jawnych i otwartych konkursów na stanowiska członków rad w jednostkach publicznej radiofonii i telewizji.

Do kompetencji **Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego** należą wszystkie sprawy związane z lotnictwem cywilnym, niezastrzeżone na rzecz ministra właściwego do spraw transportu lub innych organów administracji publicznej. Do jego zadań i kompetencji należy wykonywanie funkcji organu administracji lotniczej i nadzoru lotniczego oraz funkcji władzy lotniczej w rozumieniu umów i przepisów międzynarodowych, w tym związanych z regulacją rynku usług lotniczych, a w szczególności:

- 1) inicjowanie przedsięwzięć w zakresie polityki lotnictwa cywilnego oraz przygotowywanie wniosków i wdrażanie postanowień służących realizacji

- rządowych programów dotyczących sieci lotnisk i lotniczych urządzeń naziemnych;
- 2) wydawanie decyzji administracyjnych;
  - 3) nadzorowanie i kontrolowanie przestrzegania przepisów prawnych w zakresie lotnictwa cywilnego i lotniczej działalności gospodarczej;
  - 4) sprawowanie funkcji państwowej władzy nadzorującej w zakresie realizacji zadań przez instytucje zapewniające służby żeglugi powietrznej;
  - 5) sprawowanie nadzoru nad eksploatacją statków powietrznych i certyfikacją podmiotów prowadzących działalność w zakresie lotnictwa cywilnego;
  - 6) sprawdzanie zdadności sprzętu lotniczego do lotów;
  - 7) sprawdzanie kwalifikacji personelu lotniczego;
  - 8) prowadzenie rejestrów: statków powietrznych, lotnisk, lotniczych urządzeń naziemnych, personelu lotniczego oraz ewidencji lądowisk;
  - 9) współpraca z organami, którym podlega lotnictwo państwowe, oraz innymi jednostkami organizacyjnymi w zakresie zarządzania ruchem lotniczym oraz zabezpieczania i obsługi ruchu lotniczego;
  - 10) współpraca z organami administracji lotniczej i nadzoru lotniczego państw obcych;
  - 11) współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie lotnictwa cywilnego;
  - 12) współpraca z Organizacją Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego i innymi organizacjami międzynarodowymi lotnictwa cywilnego;
  - 13) sprawowanie nadzoru nad systemem lotniczej informacji meteorologicznej dla potrzeb lotnictwa cywilnego;
  - 14) podejmowanie działań w celu zapewnienia bezpieczeństwa lotów, w tym w szczególności:
    - a) gromadzenie, ocena, przetwarzanie i przechowywanie w komputerowej bazie danych, zwanej dalej "bazą danych", oraz ochrona i rozpowszechnianie informacji o zdarzeniach lotniczych,
    - b) badanie i ocena stanu bezpieczeństwa lotów w lotnictwie cywilnym,
    - c) wydawanie zaleceń profilaktycznych,
    - d) wymiana danych oraz udostępnianie właściwym organom państw członkowskich Unii Europejskiej i Komisji Europejskiej, na podstawie zgłaszanych zdarzeń, z zachowaniem zasady poufności, informacji dotyczących bezpieczeństwa lotów w lotnictwie cywilnym;
  - 15) wydawanie wytycznych i instrukcji w sprawach technicznych związanych ze stosowaniem przepisów lotniczych w dziedzinie lotnictwa cywilnego;
  - 16) zatwierdzanie granicy części lotniczej lotniska;
  - 17) współpraca z Komisją oraz podejmowanie niezbędnych działań związanych z jej zaleceniami zapobiegawczymi;
  - 18) inicjowanie projektów międzynarodowych umów lotniczych i ich zmian oraz udział w ich przygotowaniu i negocjowaniu;

- 19) inicjowanie projektów aktów prawnych z zakresu lotnictwa cywilnego i ich zmian oraz udział w ich przygotowaniu;
- 20) opracowywanie i przedkładanie Radzie Ochrony i Ułatwień Lotnictwa Cywilnego do zaopiniowania Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego oraz nadzór bezpośredni nad jego realizacją;
- 21) zatwierdzanie programów ochrony lotnisk oraz programów ochrony przedsiębiorstw prowadzonych przez podmioty wykonujące działalność gospodarczą w zakresie lotnictwa cywilnego oraz nadzorowanie realizacji tych programów;
- 22) sprawowanie nadzoru w zakresie lotnictwa cywilnego nad działalnością lotniskowych służb ochrony;
- 23) opracowywanie i przedkładanie Radzie Ochrony i Ułatwień Lotnictwa Cywilnego do zaopiniowania Krajowego Programu Ułatwień w Zakresie Lotnictwa Cywilnego oraz nadzór bezpośredni nad jego realizacją;
- 24) nadzorowanie prowadzenia przez zarządzających lotniskami ewidencji oraz analizowanie uzyskanych danych dla potrzeb związanych z działalnością Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego;
- 25) nadzorowanie organizacji badań lotniczo-lekarskich;
- 26) przetwarzanie danych osobowych, w tym także danych medycznych dla potrzeb określonych rejestrów i postępowań, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych;
- 27) uzgadnianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminach, na terenie których przewiduje się lokalizację nowego lub modernizację istniejącego lotniska oraz lotniczych urządzeń naziemnych.

Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego kontroluje także przestrzeganie przepisów rozporządzenia nr 261/2004/WE z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91, w zakresie przestrzegania praw pasażerów lotniczych.

Do kompetencji **Głównego Inspektora Farmaceutycznego** należy natomiast między innymi:

- 1) ustalanie kierunków działania Inspekcji Farmaceutycznej;
- 2) koordynowanie i kontrolowanie wykonywania zadań przez wojewódzkich inspektorów farmaceutycznych;
- 3) wydawanie wojewódzkim inspektorom farmaceutycznym polecenia dotyczące podjęcia konkretnych czynności w zakresie ich merytorycznego działania z zastrzeżeniem spraw objętych wydawaniem decyzji administracyjnych jako organu I instancji, a także żądanie od nich informacji w całym zakresie działania Inspekcji Farmaceutycznej;
- 4) pełnienie funkcje organu II instancji w stosunku do decyzji wojewódzkich inspektorów farmaceutycznych;

- 5) sprawowanie nadzoru nad warunkami wytwarzania produktów leczniczych stosowanych u ludzi i zwierząt;
- 6) w ramach państwowych badań jakości produktów leczniczych sprawowanie nadzoru nad jakością produktów leczniczych znajdujących się w obrocie, z wyłączeniem produktów leczniczych weterynaryjnych;
- 7) współpraca z właściwymi inspekcjami farmaceutycznymi państw członkowskich Unii Europejskiej i państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, zgodnie z wytycznymi zawartymi w zbiorze procedur dotyczących inspekcji i wymiany informacji, o którym mowa w art. 3 ust. 1 dyrektywy Komisji 2003/94/WE z dnia 8 października 2003 r. ustanawiającej zasady i wytyczne dobrej praktyki wytwarzania w odniesieniu do produktów leczniczych stosowanych u ludzi oraz produktów leczniczych stosowanych u ludzi, znajdujących się w fazie badań (Dz. Urz. UE L 262 z 14.10.2003, str. 22; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 32, str. 424).

- **Środki**

Z uwagi na charakter spraw będących przedmiotem rozporządzenia WE nr 2006/2004 nie jest możliwe wskazanie konkretnej ilości osób biorących udział w realizacji zadań nałożonych na państwa członkowskie przez ww. akt prawny. Z analogiczną sytuacją mamy do czynienia w przypadku nakładów finansowych ponoszonych przez poszczególne instytucje w związku realizacją wskazanych w ww. rozporządzeniu zadań.

- **Doświadczenia związane ze stosowaniem systemu CPC**

W opinii Polski wprowadzenie systemu CPC, poprzez rozszerzenie możliwości eliminowania z rynku negatywnych zjawisk naruszających interesy konsumentów, przyniosło liczne korzyści. Przede wszystkim pozwala na skuteczne piętnowanie przedsiębiorców, którzy naruszają interesy konsumentów w państwach członkowskich, w których nie mają swoich siedzib. Problemem natury praktycznej jest fakt, iż niektórzy naruszający interesy konsumentów przedsiębiorcy posiadają siedzibę poza terytorium Unii Europejskiej. Z tego względu zasadnym jest sukcesywne rozszerzanie grona państw uczestniczących w niniejszym systemie.

Należy jednocześnie zwrócić uwagę na pojawiające się w trakcie korzystania z systemu CPCS problemy natury technicznej. Chodzi przede wszystkim o trudności techniczne występujące przy wypełnianiu poszczególnych rubryk i próbie ich zapisania.

Przykładem skuteczności działań podjętych na podstawie przepisów rozporządzenia WE nr 2006/2004 jest wniosek złożony w dniu 12 lutego 2010 r. przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (PL-2010.02.12-002) dotyczący naruszenia wewnątrzspółnotowego, polegającego na wprowadzającym w błąd oznaczeniu portu lotniczego na stronach internetowych jednego z przewoźników lotniczych. Port lotniczy był określony jako „Katowice/Kraków”, podczas gdy w rzeczywistości przewoźnik wykonuje połączenia z/do Międzynarodowego Portu Lotniczego „Katowice” zlokalizowanego w Pyrzowicach. Organ, do którego zwrócił się Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podjął niezwłocznie stosowne działania mające na celu eliminację stwierdzonych nieprawidłowości, które doprowadziły do zmiany oznaczenia ww. portu lotniczego. Obecnie, konsumenci są w sposób rzetelny informowani o lokalizacji lotnisk na stronie internetowej tego przewoźnika [Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice” określany jest prawidłowo, tzn. jako Katowice (KTW)].

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, iż istotnym problemem dotyczącym współpracy między organami krajowymi w ramach systemu CPC jest brak reakcji ze strony niektórych organów wobec otrzymanych wniosków o podjęcie środków służących egzekwowaniu prawa. Przykładem może być wniosek o podjęcie wszelkich niezbędnych środków mających na celu doprowadzenie do niezwłocznego zaprzestania naruszenia wewnątrzspółnotowego przez jednego z przewoźników lotniczych, złożony przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dnia 23 lipca 2010 r. (PL-2010.07.23-003). Z uwagi na nieskuteczność podejmowanych uprzednio działań w ramach systemu CPC wobec tego przewoźnika lotniczego, wniosek ten został złożony równocześnie przez organy z kilku państw członkowskich (jako *joint enforcement request*). Niemniej jednak, podobnie jak i poprzednio składane przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wnioski dotyczące tego przewoźnika, wniosek nie spotkał się z zainteresowaniem organu, do którego zwrócono się w tej sprawie (do tej pory nie przekazano żadnych informacji o podejmowanych działaniach).

- **Wnioski**

Należy ponownie podkreślić, że w opinii Polski wprowadzenie systemu CPC w istotny sposób rozszerzyło zakres możliwości eliminowania z rynku negatywnych zjawisk naruszających interesy konsumentów. Przede wszystkim pozwala ono na skuteczne piętnowanie przedsiębiorców naruszających interesy konsumentów w państwach członkowskich, w których nie mają swoich siedzib. Niedoskonałością niniejszego systemu jest fakt nieobejmowania swoim zakresem przedsiębiorców posiadających siedzibę poza terytorium Unii Europejskiej.

Należy również w dalszym ciągu udoskonalać system CPC, celem wyeliminowania pojawiających się w trakcie korzystania z niego problemów natury technicznej, które utrudniają efektywne korzystanie z systemu.

W załączeniu:

- kopia ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów
- kopia ustawy Prawo lotnicze
- kopia ustawy Prawo farmaceutyczne
- kopia ustawy o radiofonii i telewizji